
Reactienota

(Nota van Antwoord)

Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor Project-MER

Gemeente Het Hogeland en provincie Groningen

Versie: definitief

Datum: 13 september 2023

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	2
2. Inleiding	3
3. Zienswijzen (A t/m G)	5
Zienswijze A: Waterschap Noorderzijlvest	5
Zienswijze B: Wasserstraßen und Schiffahrtsverwaltung	5
Zienswijze C: Dorpsbelangen Spijk	5
Zienswijze D	6
Zienswijze E: Dorpsbelangen Oudeschip	6
Zienswijze F	6
Zienswijze G: Gemeente Eemsdelta	7
4. BIJLAGE: A t/m F: de volledige (geanonimiseerde) zienswijzen	8

2. Inleiding

In het kader van de gebiedsontwikkeling Oostpolder is in de periode van 1 juni t/m 12 juli 2023 de Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het op te stellen Project-MER voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder ter visie gelegd. Belanghebbenden konden reageren door het indienen van een zienswijze.

Op 3 juni is een informatiemarkt georganiseerd om iedereen in de gelegenheid te stellen om toelichting van het Bevoegd Gezag (bestuurlijk en ambtelijk), van het projectteam en van de betrokken adviesbureaus op de NRD te krijgen. Gedurende de termijn van tervisielegging is aan omwonenden ondersteuning aangeboden bij het formuleren van een zienswijze. Een onafhankelijk bureau stond paraat om hierbij te helpen. Hoewel dit initiatief werd gewaardeerd hebben omwonenden geen gebruik gemaakt van dit aanbod.

In deze reactienota geven we een inhoudelijke reactie op de binnengekomen zienswijzen en of, en zo ja, hoe, deze moeten worden meegenomen en verwerkt in de planuitwerking en de vervolgfases.

Naast de ter inzagelegging zijn alle documenten schriftelijk aan de volgende bestuursorganen voorgelegd:

- Gemeente Eemsdelta
- Waterschap Noorderzijlvest
- Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
- Rijkswaterstaat
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
- ProRail
- Veiligheidsregio Groningen
- TenneT Regio Noord
- Gasunie (N.V. Nederlandse Gasunie)
- Commissie voor de milieueffectrapportage
- Commissie voor het Waddengebied

Eén bestuursorgaan heeft schriftelijk gereageerd.

Binnengekomen reacties en ontvankelijkheid

Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn 7 inzendingen met zienswijzen, reacties en opmerkingen binnengekomen op de NRD, waarvan 4 unieke zienswijzen. Deze zienswijzen zijn afkomstig van 7 afzenders; 5 bestuursorganen en 2 particulieren.

Alle binnengekomen zienwijzen zijn ontvankelijk. De gemeente Het Hogeland en provincie Groningen hebben alle binnengekomen zienswijzen zorgvuldig gelezen en van een reactie voorzien. In deze nota zijn de zienswijzen gebundeld (zie bijlage), samengevat en van een reactie voorzien. Zienswijzen van bestuursorganen of belanghebbendenorganisaties zijn onder vermelding van de naam weergegeven. De zienswijzen, reacties en opmerkingen van particulieren zijn anoniem weergegeven.

Voorlopig advies van de Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. heeft op 27 juli 2023 schriftelijk gereageerd op De NRD voor het Project-MER. Dit advies is op 24 juli 2023 besproken.

De aard van de zienswijzen

De aard van de zienswijzen verschilt sterk. Er zijn opmerkingen gemaakt over onder andere:

- Meerdere indieners, vooral omwonenden, wijzen met klem op de negatieve milieueffecten en de impact van de gebiedsontwikkeling op het woon- en leefklimaat in de omliggende dorpen.
- Indieners merken op dat de realisatie een lange periode zal duren en dat daarom tegelijkertijd sprake zal zijn van zowel realisatie-activiteiten als bedrijfsactiviteiten. Indieners geven aan dat in de NRD onduidelijkheid wordt gelaten over de wijze waarop effecten in met name de realisatiefase worden beschreven. Daarbij is niet duidelijk of sprake zal zijn van cumulatieve effecten.
- Indieners vragen duidelijkheid over de vraag waarom bepaalde milieuthema's wel of niet worden meegenomen in het onderzoek en hoe effecten worden beschreven.

- Er wordt aandacht gevraagd voor het beschrijven van verschillende sociale aspecten.
- Er wordt aandacht gevraagd voor het beschrijven van (concrete) mitigerende maatregelen, die hinder en overlast kunnen terugdringen.
- Er worden suggesties voor aanvullingen op de beleidsdocumenten specifiek voor het thema Water, die in beschouwing worden genomen in het Project-MER.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 is per inzending (op volgorde van binnenkomst) de ingediende zienswijze samengevat en voorzien van een reactie (cursief) van provincie Groningen en gemeente Het Hogeland. Ter informatie zijn alle binnengekomen reacties en bijlagen, geanonimiseerd waar nodig, volledig als bijlage toegevoegd.

3. Zienswijzen (A t/m G)

Zienswijze A: Waterschap Noorderzijlvest

- Indiener Waterschap Noorderzijlvest geeft aan dat paragraaf 2.3 het overzicht van de relevante beleidsdocumenten geeft. Het Waterschap vraagt om aan 2.3.3 Regionaal Beleid toe te voegen:
  - Blauwe Omgevingsvisie waterschap Noorderzijlvest;
  - Waterbeheerprogramma waterschap Noorderzijlvest;
  - Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest.
- *Wij danken u voor deze toevoeging. Wij nemen deze beleidsdocumenten mee bij de uitwerking van het Project-MER.*
- Het waterschap Noorderzijlvest geeft aan te kunnen instemmen met het genoemde in paragraaf 5.3 Detailniveau, zowel de beoordelingscriteria als de beoordelingswijze van het thema Water.
  - *Bedankt voor uw instemming.*

Zienswijze B: Wasserstraßen und Schifffahrtsverwaltung

- Indiener heeft aangegeven geen aanvullingen te hebben voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Zienswijze C: Dorpsbelangen Spijk

- De indieners geven aan het fundamenteel onjuist te vinden om het Plan-MER, de ontwerp-Structuurvisie en de NRD voor de Project-MER gelijktijdig ter visie te leggen. Deze documenten moeten volgtijdelijk worden vastgesteld, na inspraak en na verwerking van de reacties in het vervolg. Zij pleiten ervoor om eerst de procedure van de Plan-MER volledig te doorlopen. De gelijktijdige tervisielegging getuigt niet van een empathisch, open planproces waarbij alle locaties onafhankelijk worden afgewogen. Indiener vindt het ter visie leggen van de NRD Project MER Oostpolder voorbarig en niet opportuun.
  - *Het Plan-MER en de ontwerp-Structuurvisie hangen inhoudelijk en procedureel met elkaar samen. De analyses en uitkomsten van het Plan-MER vormen belangrijke input voor de ontwerp-Structuurvisie. Om deze reden vinden wij het logisch dat deze documenten tegelijkertijd ter visie zijn gelegd. We hebben ervoor gekozen om de NRD van het Project-MER tegelijkertijd ter visie te leggen omdat we graag direct door willen gaan met het Project-MER; daarin wordt immers een aantal bevindingen uit het Plan-MER nader uitgewerkt. In verband met een compacte proceduretijd hebben we de tervisielegging van de NRD gecombineerd met de tervisielegging van het Plan-MER en de Structuurvisie. Het Project-MER geeft belangrijke input voor het (op te stellen) Provinciaal Inpassingsplan (PIP). Wij vinden het jammer dat indiener het open planproces niet ervaart zoals wij voor ogen hebben en dat de indiener aangeeft dat de gelijktijdige tervisielegging niet getuigt van een empathisch, open planproces.*
- Indiener voegt de integrale zienswijze op het Plan-MER toe in de zienswijze op de NRD.
  - *Voor de reactie op de integrale zienswijze op het Plan-MER verwijzen wij naar de reactienota, die is opgesteld naar aanleiding van de tervisielegging van het Plan-MER en de Structuurvisie. De zienswijzen op het Plan-MER van de indiener zijn in deze reactienota beantwoord.*
- Indiener geeft aan dat bewoners al jaren last hebben van de bestaande uitbreidingsactiviteiten in de Eemshaven en ontwikkelingen, die het gevolg zijn van deze uitbreidingen.
  - *Wij onderkennen ten volle de impact op de leefomgeving, die de omwonenden van de Eemshaven ondervinden als gevolg van alle activiteiten en ontwikkelingen in het gebied. Wij beseffen wat de impact van deze gebiedsontwikkeling is voor omwonenden, bovenop alle ontwikkelingen in en rond de Eemshaven.*
  - *Onze inzet is dat gebiedsontwikkeling Oostpolder ook positieve effecten kan hebben op de leefbaarheid in Noordoost-Groningen. We denken dit te doen door 'toegevoegde waarde' te creëren*

in de vorm van werkgelegenheid, bestedingen door bedrijven en inkomsten uit belastingen. Voor de inwoners levert dit perspectief op werk en scholing op en kansen voor versterking van het aanbod aan (sociaal-maatschappelijke) voorzieningen. Hiermee willen we daarnaast (jonge) mensen stimuleren om in dit gebied te blijven en een toekomst op de bouwen. Nieuwe werkgelegenheid is nodig omdat, met het stoppen van de gaswinning banen verloren gaan. Recente cijfers van het CBS (augustus 2023) tonen aan dat de Groningse economie krimpt als gevolg van het afbouwen van de gaswinning.

- *Onze intentie van een zorgvuldig, open planproces is om alle belanghebbenden tijdens de planuitwerking en ook in latere fases de gelegenheid geven om mee te denken en invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen.*
- Indiener geeft aan dat omwonenden tijdens de bouw ook vele jaren te maken krijgen met vrijwel alle thema's en criteria die in het MER zijn verwoord: verkeer, geluid, externe veiligheid, stikstofdepositie, natuur, landschap, gezondheid en sociale effecten. Het is van belang om deze leefbaarheidsaspecten tijdens de bouw ook in kaart te brengen en mee te nemen in de besluitvorming omtrent de (spreiding van) locaties welke mitigerende/compenserende maatregelen hiervoor genomen moeten worden.
  - *In het Project-MER wordt nader ingegaan op milieueffecten in de planrealisatiefase. Overlast en verslechtering van de leefbaarheid in de aanlegfase van de gebiedsontwikkeling Oostpolder kunnen we met gerichte maatregelen voorkomen of beperken. Bouwverkeer door de dorpen is niet gewenst. Het Project-MER gaat specifiek in op de effecten tijdens de aanlegfase, met daarbij mogelijke mitigerende maatregelen. Het Project-MER wordt, bij besluitvorming over het Provinciaal InpassingsPlan, integraal meegewogen door Provinciale Staten. Wij blijven met de omwonenden in gesprek over de maatregelen, die hiervoor nodig zijn.*
- Tabel 4.2 geeft de thema's en de criteria weer, waarop beoordeeld wordt, zowel voor de gebruiksfase als in voorkomend geval voor de aanlegfase. Indiener merkt op dat de aanlegfase een lange periode betreffen, gezien het scala en de omvang van activiteiten. Mogelijk treden cumulatieve (negatieve) effecten op. Niet bij elk thema wordt duidelijk of het om de gebruiksfase of de aanlegfase gaat. Bovendien is niet duidelijk waarom er bij sommige thema's niet op de aanlegfase wordt ingegaan: Wegverkeer – afwikkeling (veiligheid), gezondheidsbescherming, lucht en landschap.
  - *In het project-MER zal een beschrijving (op hoofdlijnen) van de activiteiten gedurende de aanleg worden opgenomen. Deze activiteiten zijn tijdelijk van aard. In het project-MER (zie beoordelingskader tabel 4.2) wordt de aanlegfase bij enkele milieuaspecten genoemd. Bij deze milieuaspecten is informatie over de milieueffecten in de tijdelijke aanlegfase van belang voor de besluitvorming over het ontwerp-PIP. Bij het thema verkeer wordt bij de criteria 'afwikkeling' en 'leefbaarheid en veiligheid' de aanlegfase genoemd. Bij de thema's gezondheid, lucht en landschap wordt de aanlegfase niet genoemd. Voor deze thema's vinden wij het voor het ontwerp-PIP toereikend dat alleen de effecten voor de gebruiksfase in beeld wordt gebracht. Dit neemt niet weg dat wij ernaar streven hinder, overlast en milieubelasting in de aanlegfase zoveel mogelijk te beperken.*
- Indiener mist in de tabel het aspect 'Sociale aspecten' voor de aanlegfase: sociale cohesie, mate van vertrouwen in besluitvormingsproces, belevingsaspect omgeving, werkgelegenheid, woningwaarde, gedwongen verhuizing.
  - *Voor dit thema vinden wij de analyses in het Plan-MER toereikend voor de besluitvorming over het ontwerp-PIP. In het project-MER zal het onderwerp 'sociale effecten' niet opnieuw worden behandeld, niet voor de aanlegfase maar ook niet voor de gebruiksfase.*

Zienswijze D

- Deze zienswijze is identiek aan zienswijze #C.

Zienswijze E: Dorpsbelangen Oudeschip

- Deze zienswijze is identiek aan zienswijze #C.

Zienswijze F

- Deze zienswijze is identiek aan zienswijze #C.

Zienswijze G: Gemeente Eemsdelta

- De gemeente pleit ervoor dat in de MER voor sommige effecten de kaders voor 'lokale effecten' worden opgerek (in analogie met de benadering van de LER en/of hoe wordt omgegaan met Natura2000-gebieden).
  - *De reikwijdte en het detailniveau van de Project-MER-studie is wat ons betreft passend voor de toekomstige besluitvorming over het Provinciaal Inpassingsplan.*
- De gemeente gaat ervan uit dat de beantwoording van circa 40 vragen van de gemeente over het Voornemen en Voorstel voor participatie Waterstofnetwerk Groningen ook in deze MER-procedure/ NRD wordt opgenomen.
  - *De circa 40 vragen, die de gemeente heeft gesteld in het kader van de participatieprocedure van het Waterstofnetwerk Groningen, worden in die procedure beantwoord. Wij nemen uiteraard kennis van de bevindingen en antwoorden uit deze participatieprocedure. Daar waar relevant voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder nemen we deze antwoorden mee bij de verdere planuitwerking.*

4. BIJLAGE: A t/m F: de volledige (geanonimiseerde) zienswijzen